

2024-08-12

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2024-00158

Medlemskap i Kommuninvest

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Nacka kommun ska anta erbjudande om medlemskap i Kommuninvest Ekonomisk förening.
2. Till Kommuninvest Ekonomisk förening inbetala 143 822 900 kronor, utgörande Nacka kommuns medlemsinsats i föreningen.
3. Nacka kommun tecknar solidarisk borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för samtliga förpliktelser, som Kommuninvest i Sverige AB ingått eller kommer att ingå.
4. Nacka kommun, i enlighet med vad som anges i stadgarna för Kommuninvest Ekonomisk förening, skall ingå som part i det regressavtal mellan medlemmarna, där deras inbördes ansvar för borgensåtagandet regleras.
5. Nacka kommun ska ingå som part i det avtal där kommunen tillsammans med övriga medlemmar ansvarar för Kommuninvest i Sverige AB:s motpartsexponeringar avseende derivat.
6. Bemyndiga ekonomi- och finansdirektör Christer Lindberg och finanschef Maria Andersson att underteckna borgensförbindelse, avtal samt övriga i ärendet förekommande handlingar.
7. Till ombud på föreningsstämma i Kommuninvest Ekonomisk förening utse XX och XX som ersättare.
8. Kommunstyrelsen bemyndigas att vidta de åtgärder i övrigt som krävs med anledning av kommunens medlemskap i Kommuninvest Ekonomisk förening.

9. Medge Kommuninvest i Sverige AB rätt att använda Nacka kommuns vapen (logga).
10. Medlemsinsatsen finansieras av kommunens rörelsekapital.

Sammanfattning av ärendet

Nacka kommun står inför en expansiv period. Enligt prognos om kommunens långsiktiga finansiella förutsättningar kommer upplåningen för kommunen och dotterbolagen från och med sista juli 2024 och fram till och med år 2027 öka till omkring 4,8 miljarder kronor. Utöver detta kommer kommunens nuvarande lån att behöva omsättas.

Nacka kommun föreslås att bli medlem i Kommuninvest för att kommunen ska få ytterligare en källa till finansiering. Det är viktigt att ha fler finansieringskällor. Kommunen har idag två primära finansieringskällor i form av egna obligations- och certifikatprogram. Att enbart ha egen upplåning innebär en högre risk att kommunen får svårt att låna vid oroliga tider. Dessutom erbjuder Kommuninvest oftast bättre lånevillkor.

Ett medlemskap i Kommuninvest innebär att kommunen ingår en solidarisk borgen för Kommuninvest och deras lån. Risken att både en kommun som är medlem i Kommuninvest och Kommuninvest själva skulle falla bedöms dock som mycket låg.

Om Nacka kommun önskar bli medlem i Kommuninvest behöver kommunen först göra en intresseanmälan i enlighet med detta ärende. Sedan gör Kommuninvest en kommunbedömning. Efter detta förfarande kommer sedan ärendet tillbaka till kommunfullmäktige i Nacka för slutligt ställningstagande om medlemskap.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har den 26 mars 2024 utifrån delegation från kommunstyrelsen beslutat om en intresseanmälan för Nacka kommun att bli medlem i Kommuninvest. Styrelsen för Kommuninvest Ekonomisk förening har den 28 juni 2024 beviljat denna ansökan och beslutat att erbjuda Nacka kommun medlemskap i erbjudande om medlemskap i Kommuninvest Ekonomisk förening, se bilaga.

Nacka kommun hade den 31 juli 2024 motsvarande 2,5 miljarder kronor, varav 0,8 miljarder kronor avser lån till kommunen för egen del och 1,7 miljarder kronor avser utlåning till kommunens helägda bolag. Kommunens upplåning sker idag med två finansieringskällor, egna obligationer och certifikat. Upplåningen består till största delen av obligationslån.

Nacka kommun står inför en expansiv period. Vid utgången av 2027 beräknas den sammantagna låneskulden för kommunen och dotterbolagen uppgå till 7,3 miljarder kronor (enligt Ramärende - Utgångspunkter för nämndernas och bolagens förslag till mål och budget 2025–2027, i kommunstyrelsen juni). Upplåningen beräknas därefter öka ytterligare för att finansiera investeringar när Nacka kommun växer. Utöver detta kommer kommunens nuvarande lån att behöva omsättas.

Kommuninvest är en medlemsorganisation som utifrån en kommunal värdegrund företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor. I nuläget är 295 av 310 kommuner och regioner medlemmar i Kommuninvest. Bland länets kommuner är alla medlemmar förutom Lidingö, Nacka, Stockholm och Österåker.

Kommuninvest har inget vinstsyfte. Ändamålet är att bereda medlemmarna ekonomisk nytta. Efter nödvändig konsolidering tillförs medlemmarna resultatet. Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra organisationen till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.

Om Nacka kommun önskar bli medlem i Kommuninvest behöver kommunen först göra en intresseanmälan, vilket gjordes i mars 2024. Sedan gör Kommuninvest en kommunbedömning och en rekommendation till föreningsstyrelsen som i slutändan beslutar om medlemskapet. Detta beslut gjordes i juni 2024 och bifogas som bilaga. Efter detta förfarande kommer sedan ärendet tillbaka till kommunfullmäktige i Nacka för slutligt ställningstagande om medlemskap (detta ärende).

Ett medlemskap innebär att kommunen betalar in en medlemsinsats som står i proportion till antal invånare. Alla medlemmar förbinder sig även genom ett solidariskt borgensåtagande att garantera samtliga förpliktelser som Kommuninvest i Sverige AB har ingått eller kommer att ingå till dess skulderna förfaller. Det främsta syftet med den solidariska borgensförbindelsen är att överföra kommensektorns goda kreditvärdighet till Kommuninvest. Få kreditinstitut i världen erbjuder värdepapper med lika hög kreditvärdighet som Kommuninvest. I riskhänseende betraktas värdepapper utgivna av Kommuninvest som likställda med värdepapper utgivna av svenska staten med lägsta möjliga riskvikt.

Därigenom får Kommuninvest bättre möjligheter till lägre upplåningskostnader, vilket i sin tur innebär att medlemmarna får billigare upplåning. Genom att medlemmarna är ansvariga för all utlåning som Kommuninvest beviljar, bedöms risken som mycket liten att den solidariska borgensförbindelsen ska behövas ianspråkta. Det har heller aldrig inträffat att en svensk kommun gått i konkurs. Kommuner och regioner kan enligt lag

aldrig upphöra att existera på annat sätt än genom sammanslagning. Kommuninvest övervakas löpande av Finansinspektionen samt är penningpolitisk motpart till Riksbanken och medlem i deras betalningssystem RIX.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunen inklusive kommunens dotterbolag och kommunalförbund beräknas enligt Ramärende - Utgångspunkter för nämndernas och bolagens förslag till mål och budget 2025–2027, i kommunstyrelsen juni öka upplåningen med uppskattningsvis 4,8 miljarder fram till 2027 för att främst finansiera investeringar.

Insatskapitalet uppgår 2024 till 1 300 kronor per invånare – vilket motsvarar 143,8 miljoner kronor för Nacka. Finansieringen av dessa medel föreslås ske genom ett nyttjande av kommunens rörelsekapital och bli en del i kommunens likviditetsplanering. Eventuell upplåningskostnad ska jämföras med den återbäring Kommuninvest ger. Återbäringen består av två delar dels en ränta på insatt kapital, dels en del av Kommuninvests vinst.

Utöver ränta på insatskapitalet delar Kommuninvest ut viss del av vinsten till medlemmarna. Den återbäringen baseras på medlemmens ”affärsvolym” eller medlemmens lånestorlek. Storleken på återbäringen bestäms från år till år och kan därför variera.

Överväganden

Stadsledningskontoret menar att det är fördelaktigt för kommunen att godta erbjudandet om medlemskap i Kommuninvest. Det är främst fyra aspekter som väger in.

- Kommuninvest erbjuder i de flesta lägen den lägsta upplåningskostnaden.
- Kommunens risker och administrativa kostnader kring upplåningen minskar. Det handlar bland annat om egen arbetstid, personberoende, kostnader för rating och koncernbankshantering samt kostnader för egna obligationsprogram.
- Ett medlemskap i Kommuninvest innebär ytterligare en finansieringskälla, vilket ökar konkurrensmöjligheter samt minskar kommunens finansieringsrisk betydligt. Vid finanskrisen 2008-2009 var Kommuninvest den enda banken som erbjöd kommunsektorn finansiering. Att ha tillgång till Kommuninvest är extra viktigt i den expansiva fas Nacka befinner sig i.
- Medlemskapet innebär också att Nacka kommun möjliggör att kommunens dotterbolag som Nacka vatten och avlopp AB, Nacka Energi AB och Nacka Energi Försäljnings AB samt också Nackas kommunalförbund som

Käppalaförbundet kan få direkt tillgång till en finansieringskälla med samma låga räntevillkor och med en låg finansieringsrisk. De kan låna på egen hand med kommunal borgen, vilket innebär att kommunens egen skuldsättning minskar i motsvarande mån. Denna inlåning och vidareutlåning utgör per den 31 juli 1,7 miljarder kronor av kommunens totalt upplåning om drygt 2,5 miljarder kronor.

Vid en samlad bedömning överväger ovan fördelar, att ett medlemskap i Kommuninvest innebär en solidarisk borgen för Kommuninvest och deras lån. Risken att både en kommun som är medlem i Kommuninvest och Kommuninvest själva skulle falla bedöms som mycket låg. För detta krävs en sådan extraordinär situation. Där med all sannolikhet Nackas egna refinansieringsvägar skulle falla innan Kommuninvest fallerar.

Ett medlemskap i Kommuninvest utgör inget hinder för att använda andra källor till finansiering. Vid ett beslut om medlemskap behöver Kommuninvest läggas till som finansieringskälla i styrdokumentet *Reglemente för medelsförvaltning*.

Konsekvenser för barn

Beslutet har inga direkta konsekvenser för barn. Medlemskap i Kommuninvest innebär en utökning med ytterligare en finansieringskälla, vilket i sin tur kan möjliggöra bättre finansieringsvillkor och bredda åtkomsten till kapital. Medlemskapet kan ses som en del av god ekonomisk hushållning och ger goda förutsättningar för alla medborgare, bland annat barn och unga.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 12 augusti 2024

Bilaga 1 Protokoll Kommuninvest 28 juni 2024

Christer Lindberg
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Maria Andersson
Finanschef
Ekonomi- och finansstaben